

فرهنگ زباله‌ریزی و زباله‌ریزی فرهنگی در سیرجان!

فاطمه شهسواری

گزارش

سال‌ها پیش، جواهری عضو اسبق شورای شهر سیرجان از اینکه توانسته بود برای یک سال سرلشکر ایران‌نژاد را از ریاست بر کمیسیون فرهنگی کنار بگذارد، خوشحال بود اما وقتی به عنوان مسئول جدید کمیسیون فرهنگی شورا با او مصاحبه کردیم، متوجه شدیم که برنامه‌ی عملی‌ای ندارد و تصورش از کمیسیون فرهنگی شورای شهر در همین مقدار خلاصه شده که چون معلم و آموزش و پرورش‌ست (وزارت فرهنگ سابق) و مردم از او به عنوان فرهنگی یاد می‌کنند، حقش این است که مسئول کمیسیون فرهنگی باشد!

این مقدمه را آوردیم تا متوجه باشیم تا چه مقدار کمیسینی به نام فرهنگی در شورای شهر سیرجان فانتزی و تزئینی‌ست و انگار در این کمیسیون از اساس قرار نیست کاری شود کارستان جز سفارش چاپ چهارتا بنر مناسبی و...

برای مثال هیچ وقت در این کمیسیون روی اصلاح فرهنگ زباله در سیرجان فکری و کوششی نشده است. یکی از این کوتاهی‌ها جدی گرفته نشدن امور فرهنگی در کمیسیون فرهنگی شورا است. هم اراده و درایتی برای خرج بودجه‌ها برای تولید محتوای فرهنگی در زمینه‌ی فرهنگ شهرنشینی وجود ندارد و هم اینکه اکثر مسئولان فرهنگی در این شهر به طوری کاملاً انتزاعی به فرهنگ نگاه می‌کنند و برای خود خیال می‌بافند.

برای نمونه چهره‌ی شهر ما هنوز از پدیده‌هایی مثل گذاشتن نایلون زباله روی صندوق عقب و کاپوت ماشین و حرکت کردن و پرت شدنش در خیابان زشت و کثیف می‌شود و مردم هنوز به فرهنگ درست دفع زباله و تعامل مثبت در این

زمینه با شهرداری نرسیده‌اند و آن وقت کدام مسئول می‌خواهند این جامعه‌ی غوره نشده را مویز کنند!

این درست است که وجود مخازن زباله در برخی مناطق شهر، چهره‌ی بسیار نازیبایی را ایجاد کرده بود. علاوه بر سرازیر شدن شیرابه‌ها، پخش شدن زباله‌ها در اطراف مخازن، وجود آدم‌هایی بود که تا کمر در این مخازن خم می‌شدند و به دنبال زباله‌های قابل بازیافت بودند. بنابراین تصمیم شهرداری بر این شد که مخازن از سطح شهر، جمع‌آوری شوند. اقدام پسندیده‌ای که علیرغم نصب بنرهایی توسط شهرداری که از بیرون گذاشتن زباله در زمانی غیر از زمان تعیین شده خودداری شود، باز شاهد انباشت پلاستیک زباله‌هایی توسط برخی از همشه‌ریانی هستیم که از بیرون گذاشتن زباله‌ها سر ساعت تعیین شده جا مانده‌اند، و نمی‌دانند که برای حفظ حقوق شهروندی باید تا نوبت بعدی جمع‌آوری زباله صبر و زباله‌ها را سرکوپه‌ها نگذارند. شهرداری احتمال فراموشکاری شهروندان را نیز در نظر نگرفته که مثلاً با فرض اینکه همشه‌ریان مسوولیت‌پذیر یک بار یادشان برود زباله را سر ساعت مشخص بیرون در بگذارند، با نبود گاری‌های زباله در سطح شهر، تکلیف‌شان برای دفع زباله‌شان چیست؟

بله در عالم نظر به مخازن زباله دیگر در شهر نیست زیرا سه روز در هفته از ساعت ۹ شب به بعد، پلاستیک زباله‌هایی که مقابل منازل شهروندان گذاشته شده جمع‌آوری می‌شوند. ولی چه کنیم که شهروندان بدعات شده‌اند و چنین فرهنگی در آن‌ها درونی نشده و به اصل آن پایبند نیستند!

با اینکه وجود این مخازن برای خود مردم هم تبدیل به معضلی شده بود اما

مشکل اینجاست که در طرف دیگر قضیه این مردم هستند که قاعده روزهای زوج یا فرد محلات خود را رعایت نمی‌کنند و بی موقع زباله‌های‌شان را در کوچه می‌گذارند و اینگونه در عمل تمام آن معضلات ناشی از وجود مخازن زباله در سطح شهر همچنان صادق مانده است! یعنی کیسه‌های زباله‌ی زیادی بی‌موقع بیرون گذاشته می‌شوند و علاوه بر بوی نامطبوعی که اطراف آن‌ها به مشام می‌رسد و شاهد سرازیر شدن شیرابه‌ها و وجود حشرات و پخش شدن زباله‌ها توسط سگ و گربه و زباله‌گردها هستیم. پلاستیک زباله‌ها را پاره می‌کنند و کل زباله روی زمین پخش می‌شود که هم زحمت نیروهای شهرداری را دوچندان کرده و هم باد تمام زباله‌های سبک را در کل کوچه و محله و خیابان پخش و پلا می‌کند!

در گذشته زباله‌ها از درب منزل راس ساعت ۹ جمع‌آوری می‌شد اما با آمدن سطل‌های زباله، بسیاری از افراد این قانون را زیر پا گذاشته و هر زمان که از کنار مخازن زباله رد می‌شویم آن‌ها را پر از زباله می‌بینیم اما جمع‌آوری یکباره مخازن زباله به نوعی باعث سردرگمی شهروندان شده است. و در سطح شهر خصوصاً مجتمع‌های آپارتمانی تجمع زباله‌ها را هنوز می‌بینیم حتی با اینکه مخزن جمع‌آوری شده است، همچنان گذاشتن زباله بر روی صندوق عقب ماشین هر سیرجانی پدیده‌ای رایج است که هر روز در سطح شهر شاهد آن هستیم. خودخواهی‌ای به صورت گذاشتن زباله روی صندوق عقب ماشین و پرت شدنش وسط خیابان که کاری خلاف بهداشت عمومی است و زشت‌کننده‌ی چهره‌ی شهر.

این درحالی‌ست که زباله برای نیاکان ما معنا نداشته است. هیچ چیز دور ریختنی‌ی نبود. نه مد و مدپرستی در لباس و کفش و